

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 162. szám — 1941 július 18 péntek — Ára: 12 fillér

Közöljük az egységes mezőgazdasági árrendszer adatait

KILENCMILLIÓ KATONA MÉRKŐZIK KELETEN

Szomolenszk szovjet város, Kisenev Besszarábia fővárosa német kézen — A magyar és német csapatok hatalmas bekerítő mozdulatokat hajtottak végre

Japánban újra Konoye herceg alakítja meg az erős kéz kormányát
Hír szerint Japánban általános mozgósítást rendeltek el

A német véderőparancsnokság tegnapi jelentése fontos hadászati eseményeket közöl. Szomolenszk, — mint a Német TI jelenti — a németek kezére került. Ez a város Moszkvának kulcsa: ettől 375 kilométerre fekszik, eleste éppen ezért nagyjelentőségű. Német kézre került Kisenev, Besszarábia fővárosa is.

Mint a Német TI illetékes helyen értesül — jelenti az MTI — a Sztalin-vonal eredményes áttörése után most már hatalmas küzdelem folyik az egész keleti harcsteren a végső döntésért. A szovjet hadvezetőség ismételt megkísérlései a német és szövetséges haderő nyomását feltartóztatni. A német hadijelentés azonban megállapítja, hogy a szovjet már utolsó tartalékait kénytelen belevetni, amelyek valószínűleg hamarosan felmorzsolódnak. A csütörtöki hadijelentés már igen bizakodóan jelenti be, hogy a közeljövőben ismét hatalmas eredményekre lehet számítani. A hadijelentés a keleti harcsteren szembenállókat számát kerekén 9 millióra becsüli, ami sokkal több, mint amennyi katona a múlt évi hatalmas nyugati mérkőzésen, vagy egyáltalán a világtörténelem egyetlen ütközetében is valaha szemben állt. A mostani döntőharc tehát, amely a német véderő és a szovjet csapatok között folyik, méreteiben felülmúlja mind a hadtörténelmi elképzelést, mind a résztvevő harcosok számát, mind pedig a harcster kiterjesztését. Az a döntés, amelyet német katonák és szövetségesei most keleten kivívni, évszázadokra megszabja Európa történelmének további alakulását, — hangsúlyozzák illetékes német helyen.

A JAPÁN KORMÁNYVÁLTOZÁS

egyszerre a távolkeleti helyzetre irányította a közfigyelmet. Már nyilvánosságra kerültek a kormányváltás okai. A Konoye-kormány, lemondásával kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta:

A Konoye-kormány a legnagyobb igyekezettel azon volt, hogy megoldja a bel- és külpolitika legkülönbözőbb kérdéseit. A kormány azonban felismerte, hogy a minduntalan változó nemzetközi helyzettel kapcsolatban szükségessé váló intézkedések sikeres végrehajtása céljából ekerülhetetlen az

egész belső államszerkezet megerősítése és felújítása.

A kormány ezért kénytelen volt lemondani.

Az olasz lapok tokiói tudósítása szerint nem kis mértékben járult hozzá a kormányválság kirobbanásához a Csendes óceáni feszültség fokozódása. Különösen az ingerelte fel a japánokat, hogy az Egyesült Államokból pilóták érkeztek Csunkingba. Ezt a tényt egyértelmű ellenséges cselekedetek tekintik. A japán sajtó egyöntetűen határozott fellépést követel.

Tokiói jelentés beszámol arról, hogy a japán császár Tokióba való visszaérkezése után azonnal különkihallgatáson fogadta Konoye herceget.

Mint a »Tokio Nicsi Nicsi« jelenti, az új kormány megalakításával Konoye herceget bízták meg.

Konoye herceget — mint mondják — már is biztosította a hadügyi és tengerészeti miniszter, hogy kész együttműködni vele az új kormányban.

A HATÁS LONDONBAN

A japán kormány lemondásának híre Londonban igen feszült légkört váltott ki Angliában, akárcsak az Egyesült Államokban. Az utóbbi napokban igen nagy figyelemmel kísérték a japán politika alakulását.

Kedden és szerdán Londonban még inkább erősödött az a nézet, hogy Japánban már döntöttek a

háborúval kapcsolatos állásfoglalásról.

Az ismert angol külpolitikai kommentárok közül senki sem állította, hogy ez a döntés semlegeséget jelent. Sőt, egybehangzóan az a vélemény nyilvánult meg, hogy Japán már a közeljövőben beavatkozik a háborúba.

HI RSZERINT JAPÁN MOZGÓSÍTOTT

A svájci lapok csütörtök esti kiadásában sanghaji jelentést közölnek, amely szerint Tokióból érkezett hírek szerint egész Japánban általános mozgósítást hajtottak végre.

A Daily Telegraph azt írja — mint Londonból jelenti, — hogy az események néhány nap alatt elérkeznek a kirobbanásig. Japán úgy látja, hogy véglegesen állást kell foglalnia. Tokiói és washingtoni hírek szerint a kormányváltást főként a szélsőséges politikusok idézték elő, élükön Macuoka külügyminiszterrel és Toyo tábornok, hadügyminiszterrel. Ez a szárny a német-szovjet háborút Indokina elleni előretörést igyekezik kihasználni. »Mindez persze az említett angol lap feltevése.

JAPÁNELLENESEN ANGOL TERVEK

A Német TI—MTI által továbbított bangkoki jelentés szerint az angolok japánellenes lépései nemcsak a Thaiföldre, hanem francia Indokina felé irányulnak. A britek francia Indokina felé kinyújtják kezüket. Francia Indokina volt kormányzója, aki Szíriában az angolokkal együtt harcolt, legközelebb Singaporeba utazik, ahonnan angol támogatással akarja folytatni a francia Indokínával kapcsolatos eselszövéseket.

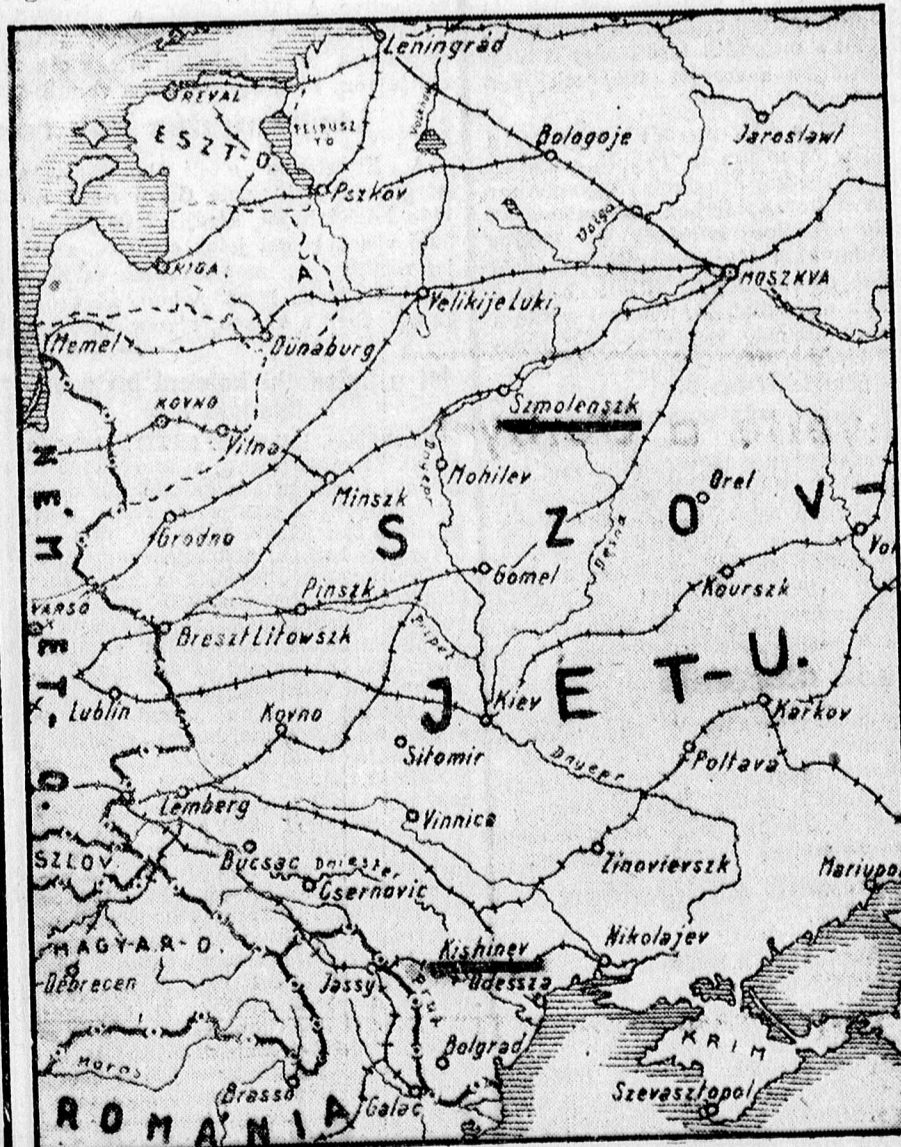
BOLGÁR ÁLLAMFÉRFIAK RÓMÁBA UTAZNAK

Filov miniszterelnök és Popov külügyminiszter július 21-én hivatalos látogatásra Rómába utazik.

FONTOS TUDNIVALÓK

A magán lakóházak és egyéb épületek, valamint járművek elsötétítését július 18-án 20.30 órakor kell végrehajtani. Az elsötétítés július 19-én hajnali 4.05 óráig tart.

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

Magyar hadijelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: közli: Lényeges esemény nem történt.
A m. kir. honvédezerkar főnöke

Német hadijelentés a keleti harcokról

Vezérlő főhadiszállás, július 17. (Német Távirati Iroda.) A véderő főparancsnoksága közli: A szovjet vezetősége utolsó tartalékainak harcbevételével megkísérli útját állni a német véderő és szövetségesek rohamának. Az egész keleti arcvonalon hatalmas küzdelem folyik a döntésért.

Kereken 9 millió katonát állt itt egy-

Ukrajna egyes vidékein a lakosság a szovjet katonaság ellen támad

Német és magyar erők sikeres

Budapest, július 17. (MTI) A németekkel küzdő magyar erőkkel szemben az ellenség, főként harcokszialakulatok bevetésével azon fáradozik, hogy az ütött réseket szűkítse és az előretört szövetséges csapatok további előnyomulását meglassítsa. E küzdelmekben kisebb, de heves lefolyású páncélos ütközetek fejlődtek ki, amelyekben a szovjet csapatok már eddig is súlyos veszteséget szenvedtek. Sok jel mutat arra, hogy a szovjet hadvezetés számol Kijev és környékének közeli elvesztésével. A

Szmolenszk német kézen

Berlin, július 17. (Német TI) A keleti arcvonalon Szmolenszk szakaszán a német csapatok július hó 16-án tovább nyomultak kelet felé előre s megtörték az erős szovjet utóvédek ellenállását. Egy német hadosztály a harcok során Szmolenszktől nyugatra több mint 1000 foglyot ejtett, köztük egy szovjet hadosztály vezérkari főnökét. Nagy a német csapatok zsákmánya lövegekben, páncélokban és járművekben is. (MTI)

MÁR A LADOGA-TÓ KELETI PARTJÁN NYOMULNAK ELŐRE A FINN CSAPATOK

Helsinki, július 17. (NST) Hiva-

A német és magyar csapatok hatalmas bekerítő mozdulatokat hajtanak végre

Róma, július 17. (MTI) Az olasz lapok kiemelik a Magyar Távirati Iroda mértékadó helyről szerzett értesüléseit a szovjet katonai helyzetéről és különösen azt a megállapítást húzzák alá, hogy a szükevények számának ugrásszerű emelkedése azt mutatja, hogy a szovjet haderőben igen előrehaladott a bomlási folyamat.

A hadműveletekkel foglalkozva, a Gazetta del Popolo budapesti különtudósítója, Paolo Businari megállapítja, hogy a magyar és német csapatok most hatalmas bekerítő mozdulatokat hajtanak végre, amelyeknek céljuk arra kényszeríteni az ellenséget, hogy Kijev mögé vonuljon vissza. Az olasz tudósító kiemeli, hogy a magyar légihaderő az elmúlt napokban is kitűnő munkát végzett és a magyar repülőök állandóan bombázzák és gépfegyverezik az ellenséget. A magyar repülőök a hősiesség igen sok fényes tanujelét adták.

A Corriera della Sera magyarországi különtudósítója, Virginio Lilli azt írja,

A magyar páncélosok dicsérete

RÓMA, július 17. (MTI) A „Popolo di Roma” budapesti jelentésében kiemeli a magyar páncélos alakulatok legutóbbi teljesítményeit az ellentámadást végrehajtó szovjet páncélos egységekkel szemben. A lap megállapítja,

Több lépcsőzet mélysgű erődök elfoglalása Kijev környékén

Berlin, július 17. (Német TI) Német gyalogosok szerdán a Kijev környéki hadműveleti területen leküzdötték az utolsó, több lépcsőzet mélysgű szovjet erődöket is.

Az erődöket az elmúlt napok megsemmisítő tüzelese már erősen megrongálta, de a háromsoros földalatti

mással szemben olyan küzdelemben, amelynek méretei minden történelmileg elképzelhető méreteket felülmúl-
nak.

Nagy eredmények vannak kialakulóban. A déli szárnyon a német és román csapatok elfoglalták Kijevet, Besszarába fővárosát. (MTI)

hadifogly szovjet páncélkocsikkal mása szerint Ukrajna egyes vidékeinek lakossága fegyveres csapatokba verődve, rajtaütésekkel megtámadták a hadsereg kisebb részeit. Több helyen hatalmukba kerítették a löszerszállítványt, élelmező oszlopot, hadianyagraktárt és megrongáltak vasútvonalakat.

Berlin, július 17. A Német Távirati Iroda jelentése szerint Szmolenszk (Minszktől 320 kilométerre keletre. A szerk.) német kézen van. (MTI)

talosan közlik, hogy a finn csapatok hadműveletét a Ladoga-tótól északkeletre sikeresen haladnak. A finn erők már a tó keleti partján állanak.

Hangó környékén néhány szigetért harcok vannak folyamatban.

Az Észtországot elhagyó szovjet hadosztályok súlyos veszteségeket okoztak.

A finn repülőök és a légvédelem kiváló működése eredményének tekintik, hogy kedden és szerdán szovjetgépek már nem bombázták finn területet. Finn repülőök az elmúlt napon nyolc ellenséges gépet löttek le. (MTI)

hogy a magyar csapatok két nap óta hadműveleteik rendszeres folytatása mellett a megszállt területeket is megtisztogatják a szovjet csapatok maradványaitól.

Ezeket a hátramaradt csapatokat a magyar és német légihaderő szüntelenül bombázza. A németek ugyanakkor könnyű harcokozsikkal, a magyarok pedig páncélos erőkkel, kerékpáros alakulatokkal és lovassággal üldözik tovább az ellenséget. Itt-ott hirtelen harcok alakulnak ki, amelyek során a bolsevisták még vad ellenállást fejtenek ki, szervezett ellenállásról azonban nem lehet beszélni. A légihaderő ugyanakkor szüntelenül bombázza és gépfegyverezzi az ellenséget, amely már csak gyenge légvédelmi tűzzel tud válaszolni. Itt-ott még megjelennek a szovjet repülőgépek is, de ezeket tömegesen lövik le. A podolai síkságon most végleg megsemmisülnek azok a szovjet erők, amelyeknek az ugródeszka szerepét kellett volna játszaniuk a kárpáti Európa ellen.

hogy a magyar páncélos alakulatok a legnagyobb mértékben méltóknak bizonyultak a magyar nemzet katonai erényeihez s halált megvető bátorságukkal és lendületükkel még a német parancsnokságok bámulatát is kivívták.

mély járatokban a légénység egy része még tartani tudta magát.

A német utászok rohama megakadályozta az erőd legénységét, hogy harcba keveredjék. Az erőd legénysége ellen a legerősebb robbanóanyagot alkalmazták mindaddig, amíg egyvellen lővés esett. Egy kis gyalogos

csapatnak sikerült bátor támadással elfoglalnia néhány több emelet mélysgű alacsony erődöt. Mesterségesen fejlesztett kő védelme alatt jutott el a hatalmas betonümbög, ahol megadásra kényszerítette robbantással az utolsó életbenmaradt bolsevikit is. A légénységet, mint kiderült, a politikai biztosok bezárták az erődbe. Csúpán húsz életbenmaradottat hoztak ki az erődből, részben súlyos sebesüléssel. Ezek a szörnyű nyomort lükrözték vissza. Amikor a németek kezébe kerültek a foglyok, tépett egyenruhában,

Valótlan, koholt moszkvai hír egy magyar bombavetőrepülőgép leszállásáról

Budapest, július 17. (MTI) A Reuter Iroda 1941 július 15-én moszkvai híradására hivatkozva azt jelentette, hogy egy magyar bombavető repülőgép leszállt Szovjet-Besszarabiában, ahol megadta magát. A gép legénysége kijelentette, hogy nem akar harcolni a fascista Németországért. E hírrel kapcsolatban illetékes helyen a következőket állapították meg:

Magyar gépek egyáltalán nem szálltak le sem Besszarébia, sem a szovjet más területén. A Moszkvából kapott hír teljesen koholmány. A magyar re-

Megkeresztelkednek a szovjet hadifoglyok

KOLOMEA, július 17. (MTI) A hadifogolygyűjtő telepekre kiküldött lelkészekhez mind nagyobb számban fordulnak a hadifoglyok azzal a kéréssel, hogy kereszteljék meg őket, mert a fiatalabb korosztályú szovjet fiatalság nagyrésze ma sincsen megkeresztelve. Szerdán Kolomeában 17 egészen fiatal korú hadifoglyot kereszteltek meg a görögkeleti és katolikus papok.

A Galicában működő honvéd köz-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

teljesen kimerülten és érzéketlenül vándorogtak. A súlyos sebesülteket kezdetleges hordályakon cipelték. (MTI)

pilók harcra kedvére és értékére pedig tájékoztatásul szolgál a legutóbbi példa, amely bizonyítja annak, hogy hajbajutott bajtársaitak még életük kockázatáért árán is megmennek az ellenségtől. A július 12-én lezajlott Bankov környéki légharcban az egyik vadászszázad parancsnoka úgy mentette meg az ellenséggel összeütközött s emiatt ejtőernyővel kiugrani kényszerült magyar repülőgép vezetőjét, hogy leszállt melléje s az odaérkező gyorscsapatok segítségével vissza is hozta az ellenség gyűrűjéből.

igazgatási hatóságok fáradszárak munkájának eredményeképpen az állapotok napról napra javulnak. Megállapítható, hogy a fáradozásokban a lakosság a katonai hatóságokat nemcsak megértéssel, hanem lelkes segítséggel is támogatja. Az uccai rendet, valamint a közlekedést már eddig is sok helyen kék-sárga karszalagos ukrán polgárok irányítják. A közlekedés viszonyai napról napra jobbak.

Bukarest és Ploesti bombázása

Bukarest, július 17. (MTI) A hét-főn éjjel és kedd hajnalban Bukarest ellen intézett két légitámadásról a közlekedő hivatalos közleményt adták ki: Július 14-én éjjel és a 15-re virradó reggel ellenséges repülőgépek a főváros egyik városrészére nagyszámú kisméretű gyűjtőbombát dobtak. A keletkezett tűzek nagyrészt az ellenőrző közegek és a közönség oltotta el, mivel ezekben a házakban homok volt elhelyezve. A többi tüzet a kivonult tűzoltóság tette ártalmatlanná. A támadásnak egy halottja és egy sebesültje van, ezek ugyanis nem vonultak

le az óvóhelyre és a repeszdarabok eltaláltak őket. Egy lelőt támadó repülőgép személyzetét foglyul ejtették. A két légitámadás során bebizonyosodott, hogy csak a tűzoltóság gyors közbelépése mentette meg a teljes elhamvadástól azokat a házakat, amelyeknek padlásáról nem távolították el a gyúlékony anyagokat és ahol nem volt homok elhelyezve.

A Ploesti ellen intézett légitámadásnak a hivatalos közlemény szerint három halottja és több sebesült áldozata van.

Légitámadás egy román kórházhajó ellen

A Konstanz előtti tengerrezen horgonyzó Principele Carol nevű román kórházhajót, a rajta lévő jól látható vöröskereszt jelek ellenére, szovjet repülőgépek megtámadták és több bombát dobtak le rá. A bombák azonban részben a vízben, részben pedig a

parton robbantak anélkül, hogy a hajón kárt tettek volna. Két szovjet repülőgép 50 méterről negyedórát tartó géppuskatűz alá vette a hajót. Mint megállapították, a szovjet repülőök dum-dum lövedékeket használtak. (MTI.)

Mi a bolsevik katonai biztosok feladata?

Stockholm, július 17. (NTI): Mint a moszkvai rádió jelenti, a Szovjetunió fő tanácsa jóváhagyta a katonai biztosok intézményét. A moszkvai rádió ezzel kapcsolatban jelenti, hogy az újonnan bevezetett katonai biztosok, épúgy mint a parancsnokok „beszület és fegyelem” doigában felelősek az illető csapatrészt katonai feladatainak végrehajtásáért. A katonai biztos a csapatrészt „erkölcsei” irányítója, „az anyagi és szellemi érdekeinek első védelmezője”.

A katonai biztos az „ezred lelke és atyja”. Az a feladata, hogy „erősítse a parancsnok tekintélyét” és „ellenőrizze a legfelső katonai hatóságok parancsainak teljesítését.” A katonai biztosnak idejében jelenteni kell a katonai parancsnokságnak és a kormányknak, ha a parancsnokok nem hajtják végre a parancsokat és nem teljesítik becsületesen kötelességüket. Harcra kell lelkesíteni a katonákat és ki kell kényszeríteni, hogy teljesítsék a katonai parancsokat. Kérlelhetetlen harcot kell folytatnia a gyávák, a rémültekeltők és szükevények ellen és irányítani kell a csapathoz beosztott politikai szervek munkáját.

A politikai irányítók — jelenti végül a moszkvai rádió — felelősséggel tartoznak az ezred katonai biztosainak. Az ezred katonai biztosja a hadosztály katonai biztosának felel és így tovább. —

Valamennyi ezredparancsot az ezredparancsnok és a katonai biztos írják alá. (MTI.)

— Vitéz Tolnay Andor cseretársulata, mint az elmúlt esztendőben, az idén is táborba száll a fronton küzdő magyar honvédek szórakoztatására. A tábori színház augusztus 1-én kezd meg működését.

VÍGSZÍNHÁZ MOZGÓ

Nagy megnyitó műsor!
Az „Alcasar” testvérfilmje!

MADRIDI KEM

Rendkívül izgalmas kémtörté-
net a spanyol polgárháború
borzalmaiból. - Főszerepben:

FOSCO CIACCHETTI

Új háborús híradók
az orosz harcokról.

Az erdélyi menekültek hajdú- megyei ellátására ezidőig 30.000 pengőt használtak fel

A vármegye területén ezidő szert 81 menekült családfő 108 családtaggal, tehát összesen 189 menekült egyén tartózkodik. Az erdélyi menekültek ügyét Rásó István alispán a helyszínen vizsgálta felül és a vizsgálat eredményeképpen intézkedett, hogy bármiféle hatósági vagy közmunkában részt vegyenek. Azokat, akiknek illetőségük, illetve állampolgárságuk rendezve van, önálló elfoglaltsághoz segítettek és részükre a szükséges iparigazolványok kiadását elrendelték.

A megyéből részint családjaikhoz, részint máshol történő munkavállalás céljából 32 menekült egyén távozott el.

Az erdélyi menekültek ellátási költségeire eddig 30.000 pengő államsegélyt használtak fel, személynként 90 napra 1 P 80 fillérvél.

A menekültek önálló keresethez juttatása eddig csaknem teljes mértékben sikerült Hajdúnánáson.

Megjelenik a Debreceni Kereskedelmi Középiskola évkönyve

Demény Géza szerkesztésében most jelent meg a Debreceni Kereskedelmi Társulat fenntartásában működő kereskedelmi középiskola 1940-41. tanévről beszámoló évkönyve. Az évkönyv első részében dr. Rhosóczy József tanár igen érdekes és értékes tanulmányt írt a „Keleti országgyarapodás gazdasági mérlege” címen. A pompás tanulmány Erdély történelmi múltjával kezdődik, melyben megállapítja a neves szerző, hogy ez a föld ezer esztendő óta mindig a magyarság kezében volt, mint olyan terület, melyhez emberi, jogi és történelmi szempontból csak nekünk lehet a jövőben is jogunk. Új színt ad a tanulmányban a revíziós Magyarország fejezet, mely tömören összefoglalja a legutóbbi esztendők szerencsés országgyarapítását. Külön foglalkozik az állattenyésztéssel, földműveléssel, bányászattal, kohászattal, erdőgazdálkodással, iparral, vasúttal, közutak, gyógy- és ásványvizek, üdülőhelyek, fürdőhelyek fejezetei mind-mind statisztikai adatokkal alátámasztott értékes adathalmazokra felépített, népszerű formában megírt mű mindenkit érdeklő dolgokkal foglalkozik.

Az igazgató beszámolójában ismerteti az iskola múltját az 1858-ban alapított vasárnapi iskolától az 1871-ben létesített mindennapi kereskedelmi reáliskoláig, majd 1886-ban kereskedelmi akadémiává nőtt, mely 1900-ig tartott, azóta is több változáson ment át, 1920-ban háromévfolyami kereskedelmi iskolává alakult, majd négyévfolyamú felső kereskedelmi iskola, míg ettől az évtől kezdődően kereskedelmi középiskolává lett, úgyhogy az első osztályok ezt az iskolát puszta képviselték, míg a többi évfolyam a felső kereskedelmi iskolák tanterve szerint dolgozott. Az igazgatói jelentés beszámoló naplószerűen az év történetéről, épületről, felszereléséről, a tanári karban beállott változásokról, tanári, oktatói és nevelőmunkáról, fegyelmi állapotról, egészségügyi viszonyokról, látogatásokról, kirándulásokról, üzemi gyakorlatokról. Mindez képet ad arról, hogy az elmúlt iskolai évben is a hagyományokhoz híven azt a célt szolgálta az intézet, hogy minél értékesebb és jobb felkészültségű kereskedelmi és gazdasági szakembereket adjon a hazának. A diákkör az ország egyik legjobban működő diákintézménye volt. Ösztöndíjak és segélyek szintén jelentősen hozzájárultak, hogy a szorgalmasabb diákok kedvét és buzgóságát gyarapíthassák.

Mint igen érdekes és figyelemre méltó esetet emeljük ki az értesítőből, hogy az elmúlt vakációs nyáron az intézet diákjai 5488 munkanapot dolgoztak és 12.250 pengőt kerestek. Szép eredménnyel szolgálta a tanítás és a képzés az ifjúsági otthon, a sportkör, a ifjúsági vöröskereszt,

sportkör, zenekör.

Az elmúlt tanévben egyébként a következő tanulók érdemeltek különös elismerést: Jeney Jenő, Lovas Sándor, Orosz Sándor, Laçi Miklós, Schwimmer Albert, Szőke Barna, Sztánó Sándor, Vég Endre, Kurtán Sándor, Székely János, vitéz Boczkó Béla, Grünberger Tibor, Ullmann Sándor, Poroszlai János, Szabados Mihály.

A statisztikai adatok után közli az értesítő a jövő tanári tankönyvek jegyzékét és az elkövetkező tanév előzetes tudnivalóit.

Az évkönyvet szép, izléses kiállításban a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó állította elő.

Hajdú megyében 130 családi ház építését fejezik be ez évben a családvédelmi alap segítségével

A Nép- és Családvédelmi Alap hajdúmegyei költségvetése keretében ebben az évben három megyei városban negyven, három községben, és pedig Balmazújvárosban, Józsa és Püspökladányban 90, összesen tehát 130 családi ház építését vették tervbe. Az építkezéshez szükséges fedezet a költségvetésben biztosítva van.

Az építkezési anyagok beszerzését még a kora tavasszal megkezdte Rásó István alispán. Kétszáz ezer darab téglát még április folyamán lekötött s a további intézkedések között Józsa már az épít-

kezésekhez szükséges kutak ásását is elrendelte.

Június végén az Országos Szociális Felügyelőség rendelete alapján a központi építész javaslatára megrendelték az építkezéshez szükséges kavics, cement, mész és szigetelőlemez anyagokat. Ugyanezeken intézkedett Rásó István alispán, hogy a három község előljárósága a vállalatbaadásokat készítse elő. Az építési programot úgy állították össze, hogy a vállalatbaadás augusztus első napjaiban megtörténehesen.

Három kómivessel lezuhant az állvány a Külsővásártéren

Szerdán délelőtt a Külsővásártér 40. sz. ház javításánál magas állványról dolgozott három kómives. Munkájukban eddig még nem tudni, hogy mi okozta, de hirtelen kettőtört az állvány és a munkások lezuhantak a malteresládákkal együtt. Értseftették a mentőket, akik elsősegélyben részesítették a kómivéseket és kiszállították őket a sebészeti klinikára.

A legsúlyosabban sérült Daróczy András 55 éves kómivességét, akiknek több oldalborda is eltört és

egyik esigolyája is szétrocsolódott. Albert István és Szatmári András is súlyos sérüléseket szenvedtek, de sérülésük nem életveszélyes. Albert Istvánt kezelés után lakására vitték, de két társa a klinikán maradt további kezelésre.

A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel felelősség az állvány eltöréséért. A kihallgatásokat már megkezdtek. A munkálatokat Szilágyi József vállalta és ő irányította a munkát.

Tűzharcosok mozgalma a délvidéki földosztással kapcsolatban

Földigénylőket írják össze a debreceni főcsoportnál

A Délvidéken most hozzák helyre a szerb földreform igazságtalanságait és a hivatalos lapban már megjelent a rendelet arról, hogy kik kaphatnak földet a visszakapcsolt területekből.

Az új rendezés során először a visszafoglalt délvidéki területekért folytatott harcokban hősi halált haltak hozzátartozóit, továbbá azokat, akik ezekben a harcokban rokkanták lettek, vagy ezekben a harcokban tanúsított magatartásukért vitézségi érmet kaptak, a hazatelepített magyarokat s a visszafoglalt Délvidék öslakosait kell juttatásban részesíteni; etekintetben a rendelet megszabja a juttatások átlagos mértékét is.

Gondoskodás történik arról, hogy az ingatlanokból a községeknek községháza, jegyzői, orvosi lakás, iskola és óvoda céljára, továbbá községeknek, erdőbirtokossági és legeltetési társulatoknak közös legelő vagy erdő létesítésére, vagy kiegészítésére is jusson. Ameny-

nyben a helyes erdőgazdálkodás érdekében vagy egyéb közérdekek szükségessége, az erdők állami tulajdonban maradjanak.

Külön rendelkezés gondoskodik a hazatelepített magyaroknak zárttelepes községekbe (házecsoportokba, szállásokra) telepítéséről.

A debreceni tűzharcos főcsoport mozgalmát indította, hogy a kiosztásra kerülő földekből elsősorban a földnélküli tűzharcosok részesüljenek. A tűzharcos központtal érintkezésbe léptek már és utasítást kaptak, hogy írják össze azokat, akik igényt tartanak földre és vegyék fel a szükséges adatokat. A földeket örökáron kamatmentes hosszulejártatú kölcsönre adják át az igényjogosultaknak. A debreceni főcsoport felhívja az érdekelt tűzharcosokat, hogy július 20-án vasárnap délelőtt a szövetség Piac ucai irodájában jelentkezzenek. Az igénylők kérését együttesen fogják elintézni a legrövidebb időn belül.

Horthy István Máv. elnök a magyar vasut és a magyar vasutak feladatiról

»A nemzet szolgálatában« címmel feltűnően érdekes cikket írt vitéz nagybányai Horthy István államtitkár, a MÁV elnöke.

Vitéz Horthy István tartalmas cikkéből kitűnik: az Államvasutakra ma óriási jelentőségű nemzeti feladat hárul a visszatért területek közlekedésének gyors és teherbíró megszervezésével, hogy az ország minden egyes pontja megbízható és gyorsított közlekedéssel kapcsolódhassék be az egész magyarság gazdasági életébe.

Horthy István cikkéből megtudjuk, hogy az ország közlekedési

biztonságára, egységes kiépítésére 1940 december 24-én forgalomnak átadott szászlekenye-kolozsnagyidai keskenyvágányú vasút nem bonyolítja le kielégítően a Székelyföld forgalmát s éppen ezért kezdtek meg azonnal a Szeretfalva-Béda közötti **rendes nyomtávú vasút építését**, amely Székelyföldünket fővonali minőségű forgalmi lehetőségekkel végérvényesen az anyaországhoz köti. Ezen a 46 kilométer hosszúságú vonalon egy **870 és egy 450 méter hosszúságú alagutat**, négy folyó és hat patakhidat kell építeni.

Nem kisebbek azok a feladatok, amelyek a Délvidék vasúti forgalmának rendezésével hárulnak az Államvasutakra. A visszavonuló szerb hadsereg olyan nagyarányú

pusztítást végzett Bácska forgalmi berendezéseiben, hogy azoknak, illetve a legszükségesebb berendezéseknek pótlása megfeszített munkatempóval sem készíthető el korábban két esztendőnél.

Horthy István cikke feltárja az államvasutakra háruló nagy és bonyolult feladatokat.

Gabona iroda felállítására

Értesítem az érdekelteket, hogy az 1941-42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozása tárgyában kiadott 4500-1941 M E számú rendelet végrehajtásával kapcsolatban a hatóságok benyújtandó cséplési eredménylapok átvétele a gabonaneműek nyilvántartása és a gabonalapoknak, valamint az őrlési tanúsítványoknak a rendelet szerint jogosultak részére történő kiállítására véget a debreceni ref. Kollégiumban az 1. udvarban, jobbra eső földszinti tanteremben (bejárat annál a kapunál van), közlekedési úgyszólván gabonairodájára, a folyó évi július hó 19-től azaz szombattól kezdődőleg naponta délelőtt 8-tól 2 óráig és délután 4-6 óráig, vasárnap délelőtt 8-12 óráig tartanak.

Regelő múlt

A LEGNAGYOBB MAGYAR
ÉS DEBRECENI

Debrecen város díszpolgárainak előkelő névsorában az elsők között szerepelt gróf Széchenyi István is, kinek most ünnepezzük születésének 150. évfordulóját. A város a legnagyobb magyart négy év híján száz esztendővel ezelőtt választotta díszpolgárai sorába. Ez abban az időben történt, mikor gróf Széchenyi István a katonai szolgálatól megválván, szinte példanélküli akarat-erővel és lángoló lelkesedéssel állott a nemzeti érdekek szolgálatába. A városi levéltárban őrzött iratok és jegyzőkönyvek oldalakon át méltatják a legnagyobb magyar érdemét és azokat a szeretetteljes kapcsolatokat, melyek gróf Széchenyi Istvánt Debrecenhez fűzték. A nemes gróf ugyanis 1820. évben, mint a Hessen-Homburg huszárezred fiatal kapitánya került először Debrecenbe. Ez az ezred vitézül verkedett a napoleoni háborúkban, legendás hőseivel, Simonyi ezredes parancsnoksága alatt. Amikor a békevégek bekövetkeztek, a hesseni huszárok Debrecenbe kerültek és itt egészítették ki magukat, a küzdelmes évek után. Debrecen lakossága a híres ezredet páratlan szeretettel vette körül. A tisztikar az előkelő társaságokban, a legénység pedig a polgárság körében örvendett népszerűségnek. Gróf Széchenyit, a daltás huszárcapitányt különösen kedvelték, mert már akkor érdekelte a város története, jelene és jövője. Itt adta ki a városi nyomdában készült első röpiratát a lotenyésztés fontosságáról.

A gróf debreceni tartózkodásának az egyik epizódja, hogy párbajt vívott Wesselényi Miklós baróval, aki lóháton jött a viadalra Debrecenbe. A két előkelő mánás három menetben csapott össze egymással, melynek végén Wesselényi, aki jobb vívónak bizonyult, megverte Széchenyit. Ez azonban semmit sem rontott barátságukon, mert pár év múlva, amikor már Széchenyi István gróf a magyar közéletben „tettekkel ténylező volt”, Wesselényi Miklóssal ment tanulmányútra Franciaországba és Angliába.

A gróf két évi debreceni tartózkodás után hagyta el Debrecen. Huszársággal erdélyi állomásra vonult. Néhány év múlva leszerelt a katonai szolgálatból és elfoglalta egyre magasabbra ívelő közéleti pályáját a polgári életben.

Debreceni tartózkodásának idejét sohasem felejtette el a gróf. Levélbeli összeköttetést állandóan fenntartott debreceni ismerőseivel. Mikor aztán, mint a közlekedési ügyek kormánybiztosát vette hivatalát, huszonhárom év múlva, 1845. nyarán jött el Debrecenbe újra. A várossal folytatott tárgyalásokat Elkor merült fel a szép gondolat, hogy díszpolgárrá válasszák. Ugyanezen év október elején jött el Széchenyi István gróf István Debrecenbe s ekkor már, mint a város vendége, három napig tartózkodott itt. Ünnepek között vette át díszpolgári oklevelét. A tiszteletre rendezett ünnepek egymást érték. A gróf hátrahagyott naplójában is hosszasan ír a debreceni napokról, amelyekre élte utolsó percéig is sokszor visszaemlékezett.

(b. a.)

Mezőgazdasági termények, termékek, állat, hús, zsír, szalonna és egyéb cikkek árai

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa nagyterjedelmű rendeletet tett közzé a hivatalos lapban és abban szabályozza az egyes mezőgazdasági termények és termékek 1941-42. gazdasági évre érvényes legmagasabb árát.

A hüvelyesek árának megállapítása

A bab legmagasabb termelői ára a gyűjtő kereskedő vagy bizományos raktárába, illetve vasútra szállítva a következő:

Fehér szokvány- és gyöngybab mázsánként 55 pengő.

Fehér hosszú és lapos fűrjbab 60 pengő.

Tarka és vegyes bab 52 pengő.

A borsó legmagasabb termelői ára feladóállomás:

Sárga Viktória mázsánként 53 pengő.

Zöld expresszborsó 45 pengő.

A szállított áru legfeljebb két százalék idegen anyagot tartalmazhat.

Zsizsiktelentett lencse legmagasabb termelői ára mázsánként

kisszemű 50 pengő,

középszemű 60 pengő,

nagyszemű 70 pengő.

1941 október hó 1-től 1942 július

hó 1-ig a fenti árak minden hónap

elsőjén húsz fillérrel emelkednek.

Gyűjtő kereskedő a fenti árakhoz

a babnál mázsánként 1 pengő 50,

a borsónál és lencsénél mázsánként 50

fillér hasznót számíthat.

Nagykereskedő viszonteladó kis-

kereskedőnek való eladás esetén a

költségtényezőkkel növelt beszerzési

árhoz babnál 3 pengő, borsónál és

lencsénél 6 pengő hasznót számíthat.

Ha nagykereskedő ad el fogyasztó-

nak, vagy ha kiskereskedő ad el fo-

gyasztónak, a költségtényezőkkel nö-

velt beszerzési árhoz babnál mázsán-

ként 10, lencsénél 14 pengő hasznót

számíthat. Ha termelő ad el közvetlen-

ül fogyasztónak, babnál a termelői

árhoz 8, borsónál és lencsénél 12 pen-

gő hasznót számíthat mázsánként.

Olajmagvak

Repce mag termelői ára 45 pengő

mázsánként, 1941 december 31-én tör-

tendő leszállítás esetén 5 pengő felár.

Lenmag 60 pengő, vadrepce mag 38

pengő, napraforgó mag 35 pengő, de

év végéig 1, illetve 2 pengő felárral.

Főkmag 45 pengő, szójabab 48 pengő,

kendermag 80 pengő. A kendermagnál

felszámítható haszonkulcs 4 és 6 pen-

gő között váltakozik.

Köles ab Debrecen állomás 31 pen-

gő mázsánként, úgyhogy 1941 novem-

ber 1-től 1942 augusztus 1-ig ez az

ár havonként 20 fillérrel emelkedik.

Hajdina 36 pengő, szintén emelke-

dik havonként 20 fillérrel.

Kék mák uradalmi, termelői ára ab

feladóállomás mázsánként 150 pengő.

Ez az ár 1941 október 1-től 1942 július

1-ig minden hónap elsőjén 1 pengővel

emelkedik.

Köménymag termelői ára 380 pengő

mázsánként, ez az ár is emelkedik

havonként 2 pengővel.

A rendelet intézkedik a fenti cikkek

forgalmában felszámítható kereskedői

hasznonról.

A vöröshagyma és fokhagyma ára

A vöröshagyma termelői ára idő-

szakonként változik. Ia export minőség

14-19.50 P mázsánként. II. minőség

11-15 P. Fokhagyma termelői ára

szintén időszakonként változik. Ia mi-

nőség 44-64.50 P, középminőség

37.50-55 pengőig, II. minőség 32-47

pengőig. Ehhez az árhoz a kereskedő

a megállapított hasznót számíthatja a

költségeken kívül.

Szálas takarmányok és szalma

Debrecenben elsőrendű lucerna-

szalma 3.95 pengő, rozs alomszalma 3.15 pengő,

búza alomszalma 2.95 pengő.

A termelő a fenti árakhoz hozzá-

számíthat 60 fillér, illetve 1 pengő

szállítási költséget.

Megállapítja a rendelet a nagykeres-

kedői árakat is ezeknél a cikkeknel.

Debrecenben nagykereskedőnél a lu-

cernaszéna 13.20 pengő, löhereszéna

11.70 pengő, zabosbükökny 10.45 pen-

gő, pésett rétiszéna 10.20 pengő, pré-

selt muharszéna 9.95 pengő, gyengébb

minőségű rétiszéna 8.95, illetve 6.80

pengő, pésett tavaszi szalma 6.30

pengő, rozs alomszalma 5.50 pengő,

búza alomszalma 5.30 pengő.

Takarmánykiskereskedő beszerzési

árakhoz szelastakarmányoknál legfel-

jebb 1 pengő 50, szalmafélénél 1

pengő 30 fillért számíthatnak.

Sertés árak

Legalább 12 órát koplaltatott élő-

sertésekért hízaló gazdaságban tör-

tendő átvétel esetén kifizethető legma-

gasabb termelői árak:

legalább 155 kg. súlyú legfeljebb

kétéves jól hizott sertés 174 fillér élő-

súly kg-kint,

legalább 140 kg. súlyú legfeljebb

18 hónapos eisőrendű sertés 170 fillér,

legfeljebb 110 kg. súlyú 166 fillér,

legalább 170 kg. súlyú hizott sertés

162 fillér.

legalább 100 kg. súlyú középminő-

ségű szedett sertés 164 fillér,

170 kg-nál kisebb súlyú vágósertés

154 fillér.

170 kg. vagy ennél nehezebb fiatal

jól hizott sertésért kg-kint 4 fillérrel

magasabb ár fizethető ki.

A szállítás tényleges költségeként

kg-kint legfeljebb 2 fillér számítható

fel.

35 kg-nál nehezebb, de legfeljebb

75 kg. súlyú sovány sertésért 1.90 P

számítható élő súlyú kg-kint.

A hasítható sertésért kifizetett leg-

magasabb árak a következők: I. ren-

dű angol sonkasülő 70 kg. vágott

súlyig 2.39, az I. rendű minőségű ura-

dalmi szedett, keresztzett sertés leg-

alább 100 kg. vágott súlyban; 70

kg-nál nehezebb vágott súlyú angol

sertés 2.33, könnyű sertés jöminőségű

örög koca 2.21, kanlót sertés 2.11.

Zsír, szalonna, hój árak

A debreceni körzetben a zsír, sala-

onna és hój legmagasabb fogyasztói

ára a következő:

zsírszalonna bőrrrel 2.64,

kenyér- és tokaszalonna 2.64,

zsír 3.30,

háj 3.06,

nyers béklyóvér 2.30.

Sertés hús árak

Debrecenben és a debreceni körzet-

ben a sertés húsarakat a következők-

ben állapította meg a kormánybiztos:

Rövid karaj kg-ja 3 P, hosszú karaj

2.70 P, bőrös karaj 2.80 P, comb 2.60

P, lapocka 2.60 P, tarja 2.40 P, olda-

las 2.00 P, hátsó csülök 1.80 P, első

csülök 1.60 P, fej 1.40 P, máj 2.20 P,

tüdő, szív, lép 1.40 P, vese, velő 2.20

pengő.

Csont nélkül árusított sertés hús 16

százalékkal magasabb áron árusítható.

A hentesárak árát is megállapította

a kormánybiztos. Az árak az eddigi

keretek között vannak.

Élő borjú és élő marha

Az élő borjú alapára törvényható-

Szép fogait megcsodál-
ják, ha azokat helyesen
ápolja. Használja napi
szájápolásához
az ODOL FOGPÉPET

ODOL

1/1 tubus ára P 1.15, 1/2 tubus ára P —.74

borjú legmagasabb áránál.

A nyomaték nélkül árusított marha-

húsnak ára szintén az élő marha alap-

árhoz igazodik. Például 55 filléres élő

marha alapáránál a marhahús fogyasztó-

í ára 120-130, 100 filléres élő áránál

210, 225 fillér stb.

A tej és tejtermékek ára

A tej árát is újonnan megállapítja

a rendelet.

Külön hozzájárulás nélkül a leg-

alább 3.5 százalék zsírtartalmú teljes

tej fogyasztói ára törvényhatósági

városokban, így Debrecenben is, nem

lehet literenként 32 fillérnél maga-

sabb, viszonteladói és piaci ára pedig

30 fillérnél magasabb nem lehet.

Mind a kannatej, mind a palacktej

forgalombahozataláért felszámítható

vizonteladói jutalék összege literen-

kint 2 fillért meg nem haladhat.

A túró ára Debrecenben minőség

szertint 90-110 fillér kilogrammon-

kint.

A vaj fogyasztói ára minőség sze-

rint 4.90-től 5.90 P-ig.

A krémsajt ára kilogrammonként

2.35-3.20, csomagolásban 3.05-3.90,

az I. rendű ementáli ára kg-kint 3.80

-4.80, a II. rendűé 3.50-4.30, a par-

mezán kg-ja 3.80-4.80, a trappista

sajt 3.10-4.00, márványsajt kg-ja

3.40-4.40, a pálpusztai, pusztadőri

csomagolva különként 2.20-2.92, a

Camembert eredeti csomagolásban

kg-kint 3.30-4.20.

A méz termelői ára 2.50 P kilogram-

monként, kiskereskedő a tényleges vé-

telárhoz 50 fillér bruttó kereskedői

hasznót számíthat.

A gyapju árát

is megállapítja a rendelet. Különböző

minőségek és fajták szerint az ár 2.04

P-nél kezdődik és 4.90 P-nél végződik.

Új rendszer bevezetését kéri a cipész szakosztály a talp- és bőranyagellátással kapcsolatban

Jön a típuscipő. — A sertésbőrök letejtésével nyert anyag felhasználása

A cipész-szakosztály tegnap este né-

pes ülést tartott az ipartestület díszter-

mében. Fitor Ambrus elnök nyitotta

meg az ülést és több fontos szakmai

ügyben tett bejelentést. Jelentette, hogy

a kereskedelmi hivatal a tegnapi nap

folyamán fontos értekezletet tartott,

amelyen az egyes szakmák és a keres-

kedők is résztvettek. Ezen az értekez-

leten elhatározták, hogy a cipészek for-

duljanak felterjesztéssel a közellátási

hatósághoz, hogy a cipészek a jövőben

az ipartestületi kiosztásban kapják a

szükséges talp- illetve bőranyagot. A

mostani rendszer mellett ugyanis, amik-

or csak piros utalvány ellenében kap

a cipész új anyagot, néhány cipésznél

igen sok piros utalvány fordult elő, a

szakma legtöbb iparosa azonban piros

utalvány hiányában nem tudott dolgoz-

ni. Ezen segítene a régi rendszer beve-

zetése, amikor is a szakma ipartestületi

szakosztálya osztaná el arányosan az

összesített piros utalványokra adott ki-

utalt anyagot.

A szakosztály egyhangúan elfogadta

Fitor elnöknek azt a bejelentését,

hogy a szakosztály kéri a sertésbőrök

letejtése által nyert anyagok helyes

felhasználása érdekében a talpnak nem

használható sertésbőrnek felső bőrnek

való felhasználását. Ezzel együtt pedig

kéri a szakosztályt azt, hogy azt a

marhabőranyagot, amelyet eddig felső

bőrnek dolgoztak fel, most talpbőrré

dolgozzák fel.

Beszámolt az elnök arról, hogy a

szakosztály megtakarított vagyonát

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Syógyszertárak éjjeli szolgálata, július 12. reggel 8-tól, július 19. reggel 8-ig:
„Megváltó”, Piac u 18., telefon: 14-69
„Muraközy”, Piac 72., telefon: 37-33.
„Boeska” Cegléd 22. telefon: 29-14.
„Csokonay” Mester u. 43. tel.: 10-15.
„Árpád fejedelem” Csapókeret, Jánosy uca 44. sz.

Démon

De szeretném tudni
Szívek középede
Bekötni a vágyat
Csendes bilincsebe.

De a te vágyadat
Kalitkába zárom
Ha tudnám, jöhetne
Mindenki csodálni.

A szökét esőköld
Mégis barnát kívánsz.
Legények szívével
Ördögi táncot jársz.

Te hajd, ha járod
Az ördögi táncot.
Mégismered egykor
A pokoltornácot.

Vékony Antal.

— **Dr. Révész Imre püspök** tegnap Budapestre utazott a felsőház ülésére.

— **Debreceen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának gazdasági bizottsága** 1941. évi július hó 18-án, pénteken déli 12 órakor a városháza I. emelet 3. számú szobájában ülést tart. Ezúton is felkérem a bizottság igen tisztelt tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenjenek az érdekeltek. Polgármester.

— **Hétfőtől kezdve csak előírásszerű gumitalppal ellátott cipők hozhatók forgalomba.** Az iparügyi miniszter néhány nappal ezelőtt rendeletben szabályozta a gumitalppal ellátott cipők előállítását és forgalombahozatalát. A rendelet megjelenését követő 15. napon túl csak előírásszerű gumitalppal ellátott cipők árusíthatók. Az utóbbi időben ugyanis sok visszaélés történt a gumitalppal. Többszöröket, gumiszőnyegeket és más, talpalási celokra egyáltalán nem alkalmas gumianyagot használtak fel cipők talpalására és természetesen, hogy ezek a nem kellő erősségű anyagok pár napi használat után tönkrementek. Az Anyaggazdálkodás Gumiipari Bizottsága is ellenőrizni fogja, hogy az iparügyi miniszter rendeletében előírt határidőn, július 20. után kivonják-e a forgalomból az ilyen meg nem felelő gumitalppal ellátott cipőket. Hétfőtől kezdve tehát csak előírásszerű gumitalpú cipők árusíthatók.

— **Be kell jelenteni a nikkelt főzőedényeket és üzemi berendezéseket.** Az iparügyi miniszter rendelet adott ki, amely szerint mindenki, akinek nikkeltől vagy túlnyomórészt nikkelt tartalmazó ötvözetből készült, akár új, akár használt főzőüst, főzőbetét, más konyhaedény, ipari vagy mezőgazdasági üzemi berendezés vagy esővezeték van birtokában, köteles azt tizenöt nap alatt az ipari anyag-gazdálkodás fémipari bizottságának (Budapest, V., Akadémia u. 1.) bejelenteni. Nem vonatkozik a bejelentési kötelezettség az úgynevezett nikkeltől készült és a nikkelt tárgyakra. A bejelentett tárgyakat birtokosának hatvan napig meg kell őriznie s ezalatt az idő alatt azzal csak a fémipari bizottság engedélyével rendelkezhetik.

— **Fülöp szigeteken korlátozták a hajózást** és két helyen a kikötőket is lezáratták létesítettek.

HA NYARALNI MEGY,

VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TÁVOL OTTHONATÓL:
BIZTOSÍTSON BETÖRÉSES LOPÁSI KÁR ELLEN!

— **Hitler vezér és kancellár** elvállalta keresztapaságát egy magyar béres fiának. A györmegyei Ság községben most született meg az ötödik gyermeke Kalmár József uralági cselédnek. Még a gyermek születése előtt folyamodást írt Hitler vezér és kancellárhoz, hogy vállalja el a születendő gyermek keresztapaságát. Folyamodásában elmondotta, hogy negyedik gyermekének keresztapja maga Horthy Miklós kormányzó. A német államtól kedvező válasz érkezett, kész örömmel hajlandó vállalni az ötödik gyermek keresztapaságát, sőt, amennyiben fiúgyermek születik, nemcsak a keresztapaságot vállalja, hanem hajlandó a gyermeket fel is neveltetni. Az újszülött a boldog apa nagy öröme fia és most nemcsak a család, hanem a község, sőt a vármegye közönsége is nagy érdeklődéssel várja Hitler vezér és kancellár képviselőjének megérkezését a keresztelőre.

— **Arcképes tagsági igazolvánnyal látják el az iparendélyvel bíró kőművesmestereket.** A kőművesmesterek szakosztálya tegnap délután szakosztályi ülést tartott Tóth Balint alelnök elnöklétével. A szakosztály több fontos ügy után az engedéllyel bíró kőművesmesterek arcképes tagsági igazolvánnyal való ellátását vitatta meg. Ezt az intézkedést az körülményeszi szükségessé, hogy az utóbbi időben kontárok és iparendély nélküliek vettek vállalatba építkezéseket.

— **Nagyszabású építkezések Szombathelyen.** Szombathely pénzügyi bizottságának legutóbbi ülésén bejelentették, hogy rövidesen megindul a munkahézipítési akció, a Nép- és Családvédelmi Alap támogatásával. A város ezen kívül új iparostanóciskola építését határozta el. Erre a célra a kormány 300.000 pengős segélyt helyezett ki látásba. A szükséges útépitkezéseket 100.000 pengős költség keretében rövidesen megindítják.

— **Az osztályorszájként tegnap hízásan 10.000 pengőt nyert:** 49223. 5000 pengőt nyert: 76295. 2000 pengőt nyert: 12638. 1000 pengőt nyertek: 17595 35195 80659 84912. 500 pengőt nyertek: 6286 20233 34399 36471 57308 74623. 300 pengőt nyertek: 688 5539 7679 17672 20502 21773 21883 24930 29827 36547 42538 44204 49338 56437 58757 60119 64180 66587 69564 72385 76228 78672 78723 84899. Azonkívül kábúztak többszáz nyereményt 175 pengővel. Legközelebbi hízás augusztus 22-én lesz.

— **Óralopásért egyévi börtön.** Borza Ferencné Csillag uca 34. szám alatti lakost lopás miatt állították a debreceni törvényszék elé. A vád szerint az asszony, aki már büntetve volt, napokkal ezelőtt az egyik debreceni hentesmester zsebéből kilopta az óráját és aranyláncát. A lopott aranyláncot eladta Balogh Endrénének, Komor Imrénének és Klein Mihálynak, akik ellen orgazdaság miatt indult eljárás. A törvényszéken Borzané nem tagadta a bűneselekményt. A bíróság egyévi börtönre ítélte el jogerősen. Az orgazdasággal gyanúsítottak 100—100 pengő pénzbüntetést kaptak.

— **A Wolff szőlőtelepen szedte a meggyet** Kara Sándor 13 éves gyermek. A fától nem messze állt a szőlőcsész. Szojka József, akinek a vállára vetett puskája véletlenül esült és a sörétek közül egy eltalálta a gyermek nyakát, de szerencsére nem okozott súlyos sérülést. A vizsgálat megindult a csész ellen.

— **Kivonultak az olasz megszálló csapatok** Ogulin és Knin városából. A horvát lakosok melegen ünnepelték az elvonuló olasz csapatokat.

— **Három törzsúrással megölte** 17 éves menyasszonyát Kovács Máriát Madula Béla szentesi kövacssegéd. A gyilkos legényt a szegedi törvényszék most vonta kérdőre és elítélte 13 évi fegyházra.

— **Súlyos csapás érte Siposs Imre debreceni református lelkészt.** Edesanyja özvegy Siposs Lajosné életének 77 évében meghalt Nyiregyháza. Hosszas betegeskedés után július 16-án távozott a földi életből. Temetése tegnap volt Nyiregyháza. Halálát igen kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Az elhunyt úrnőnek hét unokája és két dédunokája volt.

— **Az Egyesült Államokban ismét drágult az élelmiszerek ára** és az általános drágulás két százaléka.

— **A libaszatába fulladt** Kiss Mihály orosházi földműves 4 éves fiaakája. A víz csak 60 centiméteres volt, de a gyermek fejével ragadt, nem tudta magát kiszabadítani.

— **A Bakony vidékén pusztító vihar vonult végig.** Nagy jégeső verte a termést és a kétórás vihar igen nagy kárt tett. Több helyen a villám házakat gyújtott fel. Ajka községben 17 ház égett le. Bajna községben a villám agyonsújtott egy gazdálkodót.

— **Papirtalpú cipőket foglaltak** le Szentesen Csobor Imre kereskedőnél, aki ellen megindult az eljárás nemcsak hamisítás, hanem árdragítás miatt is, mert a papirtalpú cipőket még nagyobb áron is adta.

— **Attila koporsóját** a Zagyvában keresi Petneki Balázs Jászúgró község vagyonos gazdája. A gazda eladta 40 hold földjét, tanúját, házat, jószágait, hogy az ásatásokra legyen pénze. A gazda, — mint mondja, — megálmodta, hogy hol van eltemetve Attila hármas koporsója.

— **Elhatározták a szerb miniszteri biztosok,** hogy törlik azoknak a köztisztviselőknek a nyugdíját, akiknek elég jövedelmük van a nyugdíjukon kívül. Nem fizetnek nyugdíjat azoknak sem, akik elhagyták az ország területét.

— **Elgázolta a nyírmadai határban** Szemán Józsefné 19 hónapos gyermekét Holló Lajos gazdálkodó székere. A gyermeket a debreceni klinikán vették ápolás alá. Sérülése nem súlyos. Az eljárás megindult a gázolás ügyében.

— **A Rákóczi ucai zsebtolvajnót elítélték öt évi szigorított dologházra.** Megirtuk már, hogy a Rákóczi ucai élelmiszertárolóban az egyik árus zsebéből ellopja a pénztárcát Zöldi Gáborae hajdúhadházi asszony, akit tetten értek és rövid hajza után a község fogott el és adott át a rendőrségnek.

— **A tolvaj asszony,** aki már büntetve volt, most került a törvényszék elé. A bíróság előtt beismerő vallomást tett és egyre csak azt hajtogatta, hogy maga sem tudja, hogyan követte el a lopást. A bíróság az asszonyt ötéztendei szigorított dologházra ítélte. Az ítélet nem jogerős, mert az elítélt súlyosnak találta és méltatlankodva mondtotta, hogy csak néhány pengő volt a tárcában és sok azért öt évi dologház. A lopás ügye így a tábla elé kerül. Zöldinét a tárgyalóteremből visszakísérték a fogházba.

— **Az Ungha fulladt egy diák.** Szilágyi Tibor, egy ungvári rendőr 12 éves fia a város határában az Ung folyó úgynevezett „kalap-kanyarjában” furdózott. Uszás közben göresöt kapott és a rohanó víz magával sodorta. Holttestét később kifogták. A sebesfolyású Ungnak az idén ez már a második halálos áldozata.

Családi értesítések:

Lénárd Emilia

és

Dr. Deák Sándor

anyakönyvvizető-helyettes

f. hó 15-én házasságot kötöttek.
(Minden külön értesítés helyett).

Benedek György képkiallítása

Benedek György gyűjteményes képkiallítása az Ujságírók Clubjának helyiségében (Arany Bika-szálló) még mindig nyitva van és délelőtt 10-től, délután 5 óráig díjmentesen megtekinthető.

Felhívjuk a közönség figelmét a gyönyörű művészeti képekre, melyek rendkívül jutányos áron és igen kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők. Benedek nemcsak tehetséges festőművész, hanem igen ügyes restaurátor is, ezért akik a művészt arcképfestéssel, vagy restaurálással megbíznák, hajlandó felkértenek vele minél előbb érintkezésbe lépni.

A Kiallítás előreláthatólag f. hó 23-án zárul.

Gyászrovat

Márai (Matusidesz) Ilonka, városi tisztviselőné, hosszas betegség után elhunyt. Temetése pénteken fél 6 órakor lesz a II. A) ravatalozó teremből. Lakás: Eötvös u. 104. — Temetését: Gebauer-cég rendezi.

Kovács József I. oszt. nyugalmazott postaaltiszt, 74-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután hat órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó-teremből. Lakás: Dózsa u. 16. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Major Róza Katóka 19. évében elhunyt. Temetése pénteken délután öt órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó-teremből. Lakás: Babér uca 4. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Gebei Ernő 13. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó-teremből. Lakás: Rakovszky uca 1. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Veres Jánosné sz. Bartha Juliánna, életének 65. évében elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a II. B) ravatalozó-teremből, református gyászszertartással. Fehértői vállalata rendezi.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

— **Egyévi börtönre ítélték el a debreceni törvényszéken** Bordás Miklós 41 éves debreceni napszámot, akit Braun Endre vámospécsi lökereskedő bízt meg azzal, hogy hajtsa ki két lóval a szerkeret vámospérsre. A szerkeren szerszámok, pokróc és egy zsák dara volt. Bordás a város végén megállította a lovakat, a szerkeretlét mindent leszedett és a lovat, szerkeret sorsára hagyva eltávozott. Elment Debrecenből és az eladott holmik árából tartotta magát néhány napig, míg a csendőrök elfogták. Bordás, aki már volt büntetve, tudomásul vette az ítéletet, mely jogerős lett.

— **Gyomorröntásoknál** és az ezek következtében előálló bélzavaroknál, fel-füvődésnél, émelygésnél, hányingernél, hasmenésnél, vagy székszorulásnál már egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz is igen gyorsan, alaposan és föltötte kellemesen tisztítja ki az egész tápcsatornát. Kérdezze meg orvosát!

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje július 18—25.: Pénteken este mindkét templomban 7.45 órakor, szombat reggel 7 órakor, délelőtt a Deák Ferenc ucaiban fél 11 órakor, délután mindkét templomban félhat órakor, este negyed 10 órakor, köznap reggel mindkét templomban negyedhat órakor, este 8.45 órakor, jom kippur kátán csütörtökön délnél a Kápolnás ucaiban 1. délután a Deák Ferenc ucaiban negyedkilenc órakor. Hítségoklat: szombaton délelőtt a Deák Ferenc ucaiban. Rabbiság.

— **Istentiszteletek** ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 8 órakor szombaton délelőtt 8 órakor, délután 6 órakor. Szombat kezdete 8.02 órakor, kimenetele 9.13 órakor.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gulyás László MÁV motor h-vezető, Fülöp uca 38. fiú László. Harsányi Antal juhász, H.-Szoboszló, f. Antal. Várjasi Miklós kocsi gy. m. Veres uca 16. fiú Miklós. Dr. Ebergényi Sándor adjunktus, szül. klinika fiú Sándor. Fodor József v. tisztv., Nagyvárad, fiú László. Kosztin Ferenc g. cseléd, Kösülyszeg 35., fiú Sándor. Borsi Lajos MÁV főtiszt, Hadházi u. 20. fiú Lajos. Bráner László erdőtelepítő, Pac 20. lány Juliánna. Gulyás András gyári munk. Büdészmtihály, fiú András. Lovas Antal téglagyártó munk., Tegez u. 15. leány Irén. Sváb János napszámos, Hadház, leány Róza. Dr. Ormós Pál ref. ig. tanító, Rákóczi u. 31. fiú Elemér. Schiffmann Gyula ker. ügynök, Pesti u. 3. fiú Ervin. Kiss Péter erdőtelepítő, Haláp 63. leány Katalin. Balogh Ferenc napszámos, Belleglő 288. leány Róza. Tóth Béla ács és kőm. mester, Maróthy György u. 11. leány Ildikó. Bodnár László vásári kereskedő, Lándza u. 15. fiú Péter. Nagy Ferenc MÁV tiszv., Csap u. 11. f. Kálmán. Tóth Bálint napszámos, Vulkán-telep 7. leány Juliánna. Boross József fuvaros, Szepesi u. 75. leány Mária. Németi Sándor malmi munkás, Veres u. 16. fiú Sándor. Szabó Gábor napszámos, Mikepécsi út 79. fiú István. Mórucz Sándor vízvezetékserelő s. Emerich u. 7. fiú László. Hajdú Ferenc kocsi, Pallagpuszta, fiú Pál. Vida Sándor fuvaros, Béke u. 17. leány Katalin. Nagy Sándor juhász, Földes, leány Róza és János (ikrek). Budai József napszámos, Ebes 28. leány Anna. Dr. vitéz nemes balaházi Balásházy János m. kir. ezred orvos, Ferenc József út 61. fiú János. Csépe Gyula közsegi s. jegyző, Eszény, fiú Gyula. Szabó Gusztáv MÁV lakatos, Búza uca 5. leány Gizella. Márkus S. békéltető, Diószegi út 18. fiú Sándor. Vincze János napszámos, Haláp 189 B. leány Ilona. Kemény Lajos áll. tanító, Sámsony út 73. leány Ildikó. Fazekas Endre MÁV géplakatos s. Ovoda u. 32. leány Éva. Dr. Nagy Béla okl. gazda, kishitkos, Kossuth uca 69. fiú Béla. Németh Béla m. kir. postatiszt, Bocskai-ter 9. leány Mária. Molnár Pál örmester, Szent Jörgy u. 8. fiú Ferenc. Nagy Rudolf Timár u. 4. fiú Attila. Szilágyi László postaaltiszt, Méliusz-ter 6. fiú László. Papp Mihály napszámos, Balmazújváros, fiú Mihály.

Eljegyzések: Katona József napszámos, Haláp 189.—Juhász Erzsébet u. o. 192. Bátorfi Gábor kőműves s. Sámsony út 32.—Németh Ilona, Barcaság uca 3. Király Lajos szobafestősegéd, Kishegyesi út 12.—Kóta Eszter, Zádor u. 4. Kotulán Károly naplakészítő, Margit u. 10.—Mester Ilona, Virág u. 8. Bót Gy. egy. dijt. gyak. Rothermere u. 9.—Balás Márta, Lónyai u. 8. Szendrői Lajos tanító, Nagyveleg—Markó Pethe Eszter Erzsébet u. 52. Spitz Zoltán keersk. Nagyvárad—Spitz Irén, Nagyhegyes.

Házasságkötések: Gyöngyös Zoltán j. aljegyző, Zöldfa u. 4.—Cech Erzsébet, Ferenc József út 75. Kalmár János fűtő.—Urr Karolina, Péterfia u. 1. Halász János keresk., Szolyva—Szabó Juliánna, Lorántffy u. 42.—Kósa Ferenc v. zálogházi raktárnok—Sebők Vilma, Csillag u. 6. Dr. Deák Sándor aktó h. Eötvös u. 91.—Lénárd Emília, Sinay M. u. 34. A. Katona József fodrász s. Biró u. 10.—Végh Margit u. o. Török Antal MÁV mozdonyvezető, Szikszay u. 12. Lánszki Ibolya, Homok u. 50. Rákosi László MÁV vonatkísérő, Szabó Kálmán u. 30.—János Margit, Kossuth u. 29. Karap Gábor MÁV. alk. Pesti u. 51.—Kerecsi Juliánna, Tátra u. 3. Kállai Kálmán, Nyil u. 58.—Boné Margit, Szilvásvajfalusi u. 15. Jámber János egy. tisztv. Tözsér u. 4.—Pelei Mária, Ajtó u. 16. Mona Sándor festőművész, Vargakert u. 8.—Bolvári Ida, Délior 23. Szalánczy Sámuel gimn. tanár, Jászberény—Lendvay Emma, Álmos u. 5. Nagy Mihály raktári munk. Balaton u. 78.—Farágó Mária u. o. 39. Nyilas István v. tisztv. okl. gazda, Vörösmarty u. 30.—Petrucc Irén, Nagycsere 83. Kozma Ferenc MÁV gy. munkás, Uj u. 10.—Papp Róza, János u. 48. Solyom László áll. tanító, ref. Kovács-háza—Kémeri Mikó Klára, városi téglagyár.

Halálozások: Nagy Katalin ref. 2. hónapos Nagycsere 31. Baranyi János ref. 71. éves, Csendes u. 10. Hajdú György izr. 24. éves, Budapest. özv. Heyne Gusztáv rk. 65. éves, Bánffy u. 20.—Kovács Mihály ref. 22. éves, Apponyi u. 48. Révész Simon ref. 74. éves, Hunyadi u. 21. Wohlberg György izr. 4. é. Hatvani u. 42. Szabó Juliánna ref. 84. éves, Kishegyesi út 40. Pókó József rk. 84. éves, Kishegyesi út 40. Forgács Ilona ref. 17. éves, Melotay Nyilas u. 6. özv. Szondi özsefné ref. 71. éves, Haláp

112. Katona József ref. 79. éves, Nyil u. 116. sz. Búzás Andrásné ref. 28. éves, Hajdúböszörmény. Krausz Gyula izr. 73. éves, Timár u. 52. Radó Antal ref. 39. éves, Hajdúnánás. Kelemen István ref. 81. éves, Kassa út 34. Csáki Imréné ref. 51. éves, Kiegyó u. 38. Váshelyi István ref. 52. éves, Károly Ferenc József út 16. Gulyás Gábor ref. 57. éves, Apaffy

u. 107. Szilágyi Bálint ref. 85. éves, Csillag uca 105. Csornai József ref. 49. éves, Hosszapályi. Márai Ilona városi tisztv. Eötvös u. 104. Vajda Sándorné ref. 39. éves, Balmazújváros. Gebel Ernő ref. 13. éves, Rakovszky u. 1. Bernát Kálmán izr. m. tisztv. Nagyerdő 1. sz., városi villa. Antalffy Ferenc rk. 66. é. Varga u. 9. sz.

Debrecenben a Családvédelmi Alap 35 házat épít

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap Debrecenben 35 házat akar építeni sokgyermekes családok részére ugyanolyan feltételek mellett, mint szerzte az országban már építettek hasonló házakat.

A Szotyori és Gyepü sor között elterülő hat hold 1240 négyszögöl

városi területen akarják felépíteni a 35 családi házat. A várostól már kérték a tárgyalás megindítását a telek eladásával kapcsolatban.

A város kisgyűlése szombaton délelőtt tárgyalja a telek eladási ügyét. Előadó: dr. Kupinszky Sándor tanácsnok.

Nagy örömet keltett Muraközben a katonai közigazgatás bevezetése

Zalaegerszeg, július 17. (MTI) Országos örömet keltett, hogy Muraközben bevezették a katonai közigazgatást, aminek érdekében Zala vármegye Zalaán kívülálló törvényhozó tényezők is hathatósan állást foglaltak. Zala vármegye főispánja ezzel kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda tudósítója előtt rámutatott arra, hogy Zala

vármegye törvényhozói, a kormánypart és a keresztény gazdasági párt képviselőházi és felsőházi tagjai egyaránt száz százalékkal ítélték magukévá és támasztották alá a törvényhatóság július 5-i közgyűlésének határozatát s ez irányú egységes állásfoglalásukat a legilletékesebb tényezők tudomására adták.

Csak egy mosoly

— És, nagyságos asszony, hogy fogják hívni a születendő „trónörökösöt”? Mire keresztelik?

— Atelier lesz a neve.

— Hogy-hogy?

— Szemben a fényképezést szintén Atelier Kovácsnak hívják és nekem ez a név nagyon megtetszett.

— Kicsit a robozó villamosból egy fiatal leány s magával rántotta a kalauzt. Budapestben a margitszigeti lejárónál levő villamosmegállónál a járdaszeglet után elkanyarodó 6-os villamos pótkocsijának első perronjáról a nyitott ajtón kiesett Spatz Daisy 18 éves színésznő. A perronon állt Sárközy István 28 éves BESZKÁRT-kalauz. Láttá a balesetet, a leány után kapott, hogy visszatartsa, de a leány olyan lendülettel zuhant ki, hogy magával rántotta a kalauzt is. Mindketlen leestek a kocsitra és súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Halálozás. B. Kálló István öccse, Gebei Ernő tegnap 13 éves korában hirtelen meghalt. Pénteken délután 6 órakor temetik a Köztemetőből.

— A Baross Szövetség a múltban régi alapszabályai értelmében bizonyos érdemek elismerése címén „Baross Erdemlancokat” adományozott. Az alapszabályok idevonatkozó rendelkezését azonban a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter — úgy is mint iparügyi miniszter — törölte, mert kitüntetések adományozására egyesületek nem jogosultak.

— Halálra gázolta egy ismeretlen autó Fenes Géza budapesti törvényszéki bíró 14 éves fiát. A kis diákot, aki Velencéről gyalog igyekezett a műúton Kápolnánál közlegő közút felé, a 47-es kilométerkönel eszméletlenül állapotban találták meg a csendőrök. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította, azonban mindezekig eredményre nem vezetett. Fenes János pedig, aki egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét, tegnap hajnalban meghalt.

— Belgrádban esütőtörkőn agyonlőttek 16 ismeri nevű kommunistát és zsidót, mert éjjel rombolást kíséreltek meg.

— Szolnokon gabona- és lisztikisérleti állomást rendeznek be. Építéneki közraktárt is a legújabb módszer szerint 1200 vagon gabona tárolására alkalmasat. Szolnok lesz a Tiszavidék gabonaközpontja és átrakó helye.

— A kereskedelmi és iparkamara mozgalma alapján a kormány foglalkozik azzal, hogy dönt az ipareikre vonatkozó egységes árendszert kérdésében.

vasárnap Ermihályfalván az ottani Juventus ellen játszik.

A DTE I. és ifjúsági csapatbeli játékosai pénteken este fényelő órák a tornacsarnokban megbeszélést tartanak Debrecen, Nagyvárad, Nyíregyháza városok közötti tennismérkőzés lesz szombaton és vasárnap a DEAC pályán. Nagyszabású tennismérkőzés lesz a hét végén a DEAC nagyterdei pályáján. Három város, Debrecen, Nagyvárad és Nyíregyháza legjobb tennisezői mérkőz össze erejüket férfi és női négyes csapatokban. A mérkőzés ünnepélyes keretek között fog lezajlani, mert ez az első alkalom, hogy a visszatért részeknek a tennisezői Debrecenbe látogatnak. A debreceni csapat Demény, Sarkady, Kesztűs, Baracska és Arday. A női csapat összeállítása még nem készült el.

Meg van a tizenhatodik NB csapat. Az NB tizenhatodik helyét — mint ismeretes, a hazatért délvidéki részek reprezentánsának tartották fenn. Most döntött az MLSZ elnöksége erről a helyről. A Szabadkai Vasutas, a Szabadkai Sport Club és az Ujvidéki Athletikai Club játszik osztályozó a helyért, úgy hogy a két szabadkai csapat mérkőzésének győztese játszik az újvidéki csapattal. A mérkőzés győztese jut be az NB-be.

Közgazdaság

SZABÁLYOZTÁK A GYAPJÚ FORGALMÁT

A hivatalos lap péntek száma közli az iparügyi miniszternek a gyapjúforgalom szabályozásáról kiadott rendeletét, amely általában a múlt évi rendelettel azonos előírásokat tartalmaz. Új rendelkezés a rendeletben az, hogy az 1941 évi termésből azok a juhtartó gazdák, akik maguk is dolgoznak fel gyapjút, fejenként 2 kiló, de háztartásonként legfeljebb 10 kiló gyapjút megtarthatnak.

A megtartani kívánt gyapjú mennyiségét július 27-ig be kell jelenteni a községi előjáróságon. Ha a juhtartó gazda több gyapjút kíván maga feldolgozni, vagy feldolgoztatni erre is a gyapjúpari bizottságtól kell engedélyt kérni. Egyébként az egyenlőre gyapjút augusztus 15-éig, a kényretű és a bárány gyapjút október 15-ig kell eladni a Futurának, vagy a vásárlásra jogosult ipari feldolgozó vállalatnak.

Terményszámok. Búza 78 kg-os 30.—, rozs 71 kg-os 28.00, kétszeres 28.00 P, 65 kg. takarmányárpa 24.—24.50, kögépminőségű 23.—23.50, kopaszárpa 32. zab 41 kg-os 25.50—26.20, tengeri májusi szemes 23.50.

Arverési hirdetés. F. hó 19-én, szombaton délután 3 órakor arverés alá kerül Belleglő 504. sz. alatt, a Serly-féle téglagyárban 123 pengő becserkétű különféle bútor s háztartási edénynek. Felvilágosítás 32-42 telefon alatt.

Városi hirdelmények

Versenybírálati hirdetés. Debrecen sz. kir. város által Külső-Ohaton építendő cselédház és istálló építésével kapcsolatos: 1. Pöld, kőm., elh., stb. 2. Ács. 3. Bádógos. 4. 5. 6. 7. Asztalos, lakatos, mészáros, és üveges munkáknak vállalatbaadására nyilvános versenybírálatot hirdet. Az építkezés költségei biztosítva vannak. A közismert anyagbeszerzési nehézségekre tekintettel a város fenntartja magának a jogot, hogy a munkák vállalatbaadását az anyagok esetleges beszerzésétől függően mellőzhesse. Az előírt okmánybírálattal ellátott, szabályszerűen kiállított, össze-fűzött, sajátkezűleg aláírt és a hátlapon cégzőveges pecséttel ellátott „Ajánlat a Külső-Ohaton építendő cselédház és istálló építésével kapcsolatos munkákra” felirattal ellátott, pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett ajánlat 1941 évi augusztus hó 4-én, hétfőn délelőtt 10 óráig a Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyújtandó be, vagy olyan időben adandó postára, hogy az a jelzett határidőig a fenti hivatalhoz megérkezzen. A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon, délelőtt 11 órakor a városháza kitanács-trémében nyilvánosan bontatnak fel, — mely eljárásan ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői résztvehetnek. A jelen kivonatos versenybírálati hirdetményt kiegészítő részletes versenybírálati hirdetmény, valamint az ajánlati lap és költségvetési űrlapok a kiírt munkákra vonatkozóan a műszaki ügyosztálynál (Csapó u. 35. II. em. 12. sz.) díjmentesen szerezhetők be. A tervek megtekinthetők és felvilágosítás nyerhető a műszaki ügyosztály 5. sz. hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt. Polgármester.

SPORT

Fognak proficsapatunk. Míg azelőtt az országos bajnokság első és második osztályában túlnyomóan proficsapatok szerepeltek, az amatőr csapat olyan ritka volt, mint a fehérholó. Most fordított a helyzet. Az egész országban mindössze csak hat proficsapat működik, de ezeknek a csapatoknak is van már amatőr játékosok, illetve több játékosuk visszaamatőrösítését kérte. Az NB II-ben és az NB III-ban egyetlen proficsapat sincsen. A proficsapatok a WMFC, Ferencváros, Gamma, Újpest, Kispest és Szeged. Profi volt a múltban a múltban a Lampart és a Nagyvárad AC is annak indult, mindkettőnek valamennyi játékosuk azonban visszaamatőrösítés alatt áll és így jövőre mind a két csapat amatőrklubként fog működni.

Az NB csapatok sorra megkezdik edzéseiket. Már edzett a WMFC és az Elektromos. Hétfőn kezd a Ferencváros és a Gamma. Az egyesületek korai edzését az indokolja, hogy a Szent István-kupa kezdését néhány nappal előbbre hozták.

Berkessy Elemér, a húszas évek népszerű „Jegenyéje”, a Ferencváros színében láthatott Debrecen is játszani, most a Sal. BTC edzője lett.

A magyar válogatott úszók erdélyi körútja. Az elmaradt német-magyar úszómérkőzés helyett erdélyi partyára indul a magyar válogatott úszókeret. Kolozsvárot a partya keretében fogják lebonyolítani az 1500 méteres bajnokságot is, amelyben Táto és Vörös fog küzdeni a bajnoki címért. Rajtuk kívül a most felfedezett ifjúsági Szüle a tehetséges ceglédi úszó is résztvesz a bajnokságban. Az úszóportyacsapatban helyet foglalnak a legjobb magyar úszók. Ezenkívül még a legjobb vízlabdázók kerete is leutazik, hogy helyi csapatok ellen bemutatott játsszék.

Az újonnan alakult Vargakerti SE

Paál Jób riportregénye Jugoszlávia összeomlásáról Európa mappájából legurul egy ország

19-ik közlemény.

A hölgy szinte bocsánatot kérve mondta:
— Szólnék, hogy vigyük el magukat is, de látja: nincsen semmi hely a kocsiiban...

Egy perc múlva már csak a kerekek által felfröcskölt sár jelezte, hogy a belgrádi kocsi, feketére lakkozva, vékony, hegyes és fénylő antennájával tovább száguldott Arangyelovác fűrdő felé.
... Vajjon holnap hol fogja hallgatni a himnuszt?

Pesti ismerősömnek pár szóval elmeséltem, hogy mi történt velünk. Tanácsot kértem: mit tegyek. Szeretnék hazamenni Pestre. Vajjon lehetséges-e ez? Hogyan? Merre? Kérdeztem hallott-e valamit? Mondta: az országúton azt mesélték az emberek, hogy a szerbek bevonultak Szófiába és Bécsöt bombázták. Lemondóan intett a kezével, hogy nem sokat hisz e hírekből. Mi van Magyarországgal? Nem hallott semmit. Haza lehet még menni? Talán... Legjobb lesz, ha Mladenovácon a hatóságnál jelentkezünk, mert esetleg tragikusabb kimenetelű kalandban lehet részünk. Háború van.

... És itt nálunk most elvesztették az emberek a fejüket — tette hozzá lemondóan.

A háború harmadik napján egy szerb parancsnokságon — A katonák éheznek, fejtelenség, megkezdődik a hadsereg züllesztése

Mladenovácon mozgalmas élet kellős közepébe jutottunk. Itt találkoztunk az első katonai parancsnokság székhelyével. Két parancsnokság is volt a helységben. Az egyik a kafanában székelt, a másik a kafanával szemben egy sárgára festett házban. Civilek, katonák álltak hatalmas tömegben a parancsnokságok előtt.

Szerbiában kafanának általában nem a kávéházat hívják, mert kávéház a mi elgondolásunkban ott nincs. A kafana afféle kocsma. A mladenováci kafanában részeg emberek ültek az asztalok mellett, időről-időre kizavarták őket, pár asztalnál katonák foglaltak helyet és azok is ittak. A sárgára festett házban székelt a parancsnokságról időre-időre kis tömzsi őrnagy jött ki az uccára, őt rohanták meg az emberek. Össze-vissza kiabált mindenki. Berukkolok voltak, akik izgatottan tudakolták, hogy hova menjenek, hol szerelik fel őket. A kis tömzsi őrnagy homlokáról csorgott a verejték, ceruza és blokk volt a kezében, de nem jegyzett semmit. Amikor már megunt a dolgot, visszaroht a szobájába és magára zárta az ajtót.

Nagy szekerek mentek keresztül a városon és a szekerek tele voltak szürke színű vászonuniformissal. Csak kabát volt rajtuk. A civilek nekirohantak a szekereknek és széjjelkapdosták a kabátokat. Ott próbálták fel az uccán. Ugy, hogy szaladtak a szekerek után. Ha a kabát bő volt, vagy lötyögött rajtuk, visszadobálták a szekerre, de azzal sem törődtek, ha az a sárba esett...

Újabb szekerek kenyeret hoztak. Alaposan meg voltak rakva prófuttal. Kemény, sárga, kukoricakenyér volt a szekereken.

... Jugoszlávia, a tejjel-mézzel folyó Kanaán, Európa egyik legdúsabb termő országa a háború harmadik napján kökemény kukoricakenyeret adott katonáinak...

A szekereket mindenki megrohanta.
A kocsi hat dinárért adta a prófunt darabját... Boldog-boldog-talannak...

Tisztek álltak a kafana mellett és nem törődtek a dologgal.

Mondja nekem a külügyminiszteri tisztviselő: legokosabb lenne, ha a parancsnokságon jelentkeznenek és valami írást kérnének ott. Enélkül még kellemetlenségekben lehet részük. Majd én igazolom magukat...

Odaállunk a sárga ház elé és várjuk, mikor jön ki a kövér őrnagy. Amikor kijött, ismerősöm mond neki valamit rólunk. „Nem tartozik hozzám, menjenek az ezredeshez” — feleli. Megyünk a kafanába. Ott áll az ezredes lovaglópálccával. A miniszteri tisztviselő be se fejezheti mondani-valóját. Ráordít. „Erre most nincs időnk. Várjatok.” Kimegyünk. Az uccán várunk. Az ezredes elrohan. Százak állnak a kafana előtt. Emberek, akik be akarnak rukkolni. Harcolni kívánnak a hazájukért. Egyik se tudja, hogy hova menjen. Katonakönyveket szorongatnak a kezükben. Izgatottak. Napok óta nem aludtak.

A kafana falán mozgósítási plakát. Kisebb, mint Pesten a színlap. „En II. Petar, Jugoszlávia királya elrendelem...” áll a plakáton és két plajbással van beírva a mai dátum... Senki se olvassa a plakátot...

Negyedóra múlva az ezredes visszajön. Torkaszakadtából ordítja:
— Mindenki meneküljön. Légítamadást jeleztek. Fél óra múlva itt kő sem marad.

... Az emberek széjjelzaladnak.
... Szó sem volt légítamadásról. Az ezredes így akart megszabadulni a tömegtől...

(Folytatása következik.)

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Mária! Olvasta a szerdai Debreczent? Kérek címet. 730

Amatőr fényképezéshez partnert keres hármincas iparos fiú. Jellege: „Vasárnap”. 732

ALKALMAZÁST nyér férfi

Cipész- és csizmadiaségédet felvesz Erdős Imre, Hajdúszoboszló, Nap. ucca. 706

Jómunkás fodrászsegéd azonnal beléphet. Szanka fodrász, Balmazújváros. 712

Kereskedősegéd vagy kiszolgálóéány kölszövölt és textilszakmában járatos, felvétetik. Szentesi Ferenc, Simonffy 2. 491

Fodrászsegéd azonnal beléphet idősebb. Vég Antal, Thaly Kálmán 4. 497

Borbélysegéd, fiatal, felvétetik. Wohlfarth, Nyomató 22. 716

Érettségizett intelligens fiatalembert gyakoronkult felvesz a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete lisztantúli kirendeltsége Debrecenben, Hunyadi 13. 724

Eljárót azonnali belépésre felveszek. Bartha temetkezési vállalat, püspöki palota 721

Fodrászsegédeket alandóra felveszek. Kallay, Rothermere 3. 728

ALKALMAZÁST nyér nő

Segédleányt női ruhászalon felvesz. Piac u. 73. I. 4. 490

Iparvállalat keres nagy gyakorlattal bíró keresztény gép- és gyorsírónt állandó alkalmazásra. (Elődje 18 év után, férje elhelyezése miatt lépett ki.) Ajánlkozók bizonyítványm-solatukat fizetési igényük megjelölésével „Betű” jellegre küldjék be a kiadóhivatalba. 729

Takarítónőt ipari üzem takarítására felveszünk. Jelentkezés kizárólag délelőtt 10 és 11 óra között. Cím a kiadóban. 727

ALKALMAZÁST keres nő

17 éves jobb leány, ápolónői tanfolyamot végzett, gyermek mellé menne. Cím: Arany János 10. Házfelügyelőnél. 718

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható mindenest keresek. Arany János 2. f. 1. 647

Egy jó bizonyítványú ügyes mindenest leány azonnal felvétetik. — Burgundia 4. 707

Hűséges, megbízható, jókönyvű bejárót vagy mindenest azonnal felveszek. Dóczy József út 1. I. em. 711

Egy tisztességes mindenest bentlakó, vagy esetleg bejárónó azonnal felvétetik. Perreces 23. 720

Megbízható mindenest bejárónó felvétetik. — Csapó 88. 731

Bejárónó felvétetik fél 7-től 10-ig való munkára azonnali belépésre. Jelentkezni délután 3—6-ig Lorántffy 30. Első ajtó. 715

Mindenest bejáró aszszonyt vagy leányt felveszek. Bujdosó 46. 726

AJÁNLAT

Vasutas, katona, pilóta, egyenruhákat bizalommal készíttesse Tegdesnél, püspöki palota, Déri sarok. 1538 8. 30

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv.

Ciánoztasson Csala ciánzózó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősség-fel. Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

Aranyat, ezüstöt, briliántot legmagasabb árrban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1085 8. 31

Kellemes lakás, finom kószti a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Prima élesdi oltott és darabos mész, cement, gipsz, folyamhomok és egyéb építési anyag állandóan kapható Kárpátaljai Fa- és Szénkereskedelmi Kft-nél, Debrecen, Széchenyi 8. Telefon 15-47. 1794 8. 5

Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek minden géphez olcsón. Javitások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 644 8. 17

Peloskairtást ciánzózó lakások vizsgálás-felelősséggel vállal Kis-Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 695 10. 17

Légoltalmi víztartályokat, boros, ecetes, eseres, forgó hordókat készít Varga, Hatvan 68. 719 8. 18

KERESLET

Kenyérhaját veszek. Irjon levelezőlapot, érte küldök. S. T. Domokos Lajos ucca 6. 1011

OKTATÁS

Naményi Zoltán gyorsíró, gépirőskolában nyári tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. — Államvizsga. Bathvány 1. 1268 8. 28

Nyári gyorsíró- és gépirőtanfolyam a Simai gyorsíróskolában. Piac 73. Államvizsga. 1675 8. 4

BÚTOR

Minek a fényes kirokat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat előnyös fizetési feltételekkel, udvari bútorüzletemben. Piac 71. 584 8. 15

Modern háló, kombinált szekrény, fotelek, konyhaberendezés, antik komót. Kossuth 51. 1788 10. 4

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 140 7. 19.

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 865 vv

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Kiadó emeleti parkettes szoba külön fürdőszobával bútorozva is. Martinovics 4. 703

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel — aug. 1-re kiadó. József kir. herceg 9. 725

2 szoba lakásnak, rendelőnek, irodának azonnal kiadó. Arany János 2. 723

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó ötszobás összkomfortos lakás nov. 1-ére, háromszobás udvari szeptember 1-re. Rákóczi 10. 710

BÚTOROZOTT SZOBA

Fűrdőszobás bútorozott garzonlakás aug. 1-re kiadó. Thaly K. u. 6. 701

VEGYES

Leánderek jó ládákban eladók Honvédtemető u. 6. sz. 333 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Fa- és bronzsillárok eredeti régi és stíl bútorok, üllőgarnitúrák és vitrinek stb. legolcsóbban beszerezhetők. — Ingóságközvetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Új állapotban lévő üllő- és szobabútor eladó. Makai, Böszörményi 83.

Eladó téglá, cserép, deszka, faanyagok, léc. Nap 12. 493

Nagy káposzláshordó van eladó. Busi 20. fűszerüzletben. 722

GAZD. ESZKÖZÖK

Konkolyozó, gabonarosta, kultivátor, szőlőprés, szőlődaráló, morzsoló, kéklyukú cséplőszekrény. Csapó 61. 495

ELADÓ HÁZ

Nyil u. 14. számú ház eladó. Zalogház, Hunyadi 14. 1778 vv.

Három szoba, konyha, verendás lakásból álló jókarban lévő ház eladó. Hajdúsámsonban. Értekezni a Hangya vendéglőben. 698

Négyszobás modern villa 412 négyszögöl kerttel, adómentes, építkezési ténnyel eladó. Hadházi ucca 26/b. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig. Értekezni Péterfia 34. 115+

FÖLDBÉRLET

Hajdúszoboszlón, a fűrdő mellett lévő Bánom-szölőskertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles telek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

ELADÓ FÖLD

Téglaskert, Szepesi u. 28. alatt 700 négyszögöl föld eladó. 667

Nyolc hold lanyás föld szőlővel Bellegelő 90. sz. alatt eladó. Erdéklődni Bercesényi u. trafik. 713 8. 3

ELADÓ ÁLLAT

Kokas, sárga, magyar eladó 2 darab. Hatvan 24. Házfelügyelő. 640

Kettő darab ölhónapos mangalica, ártány, süldő külön-külön is eladó. Wolaffka 3. 717

Komondor kölyök kulya eladó. Csörsz u. 14. 498

Szerkesztésért felelős:

PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a

RSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladás nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY